

ע"פ 69442/01/19 - בבר בן עמי נגד מ.י. היועץ המשפטי לאגף מס הכנסה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

25 בספטמבר 2019
ע"פ 69442-01-19 בן עמי נ' מ.י.
היועץ המשפטי לאגף מס הכנסה

בפני כב' ס.הנשיאה, השופט אליהו ביתן
בפני כב' השופטת, יעל רז לוי
בפני כב' השופטת, גילת שלו

המערער:
נגד

המשיבה:
מ.י. היועץ המשפטי לאגף מס הכנסה

פסק דין

המערער היה מנהלן הפעיל של 3 חברות שעסקו בתחום המלונאות, והיה עליו לגרום לכך שהחברות יגישו דוחות שנתיים למס הכנסה. אחת החברות לא הגישה דוחות שנתיים בשנים 2002, 2003 ו- 2004; חברה אחרת לא הגישה דוחות שנתיים בשנים 2002-2003; וחברה שלישית לא הגישה דוחות שנתיים בשנים 2002 עד 2005. על יסוד עובדות אלה, המערער הורשע בעבירות של אי הגשת דו"ח במועד, לפי סעיף 216(4) ו- 222(א) לפקודת מס הכנסה, ובעבירות של אחריות מנהלים, לפי סעיף 224 א' לפקודת מס הכנסה.

בית המשפט קבע כי נסיבות הענין מעמידות את מעשי המערער ברף הגבוה של החומרה וזאת בהתייחס לשיטתיות הפעולה של המערער, אשר דאג להסתיר את מעורבותו בניהול החברות ולהפעיל אותן על ידי אחרים; לכך שמדובר ב-3 חברות וב-4 שנות מס; ולכך שמעשי המערער איפשרו לו להסוות את הכנסות החברות במשך שנים. בסופו של דבר בית המשפט קבע שמתחם העונש ההולם לכלל העבירות שביצע המערער נע בין 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל וקנס בטווחים שבין 45 אלף ל- 90 אלף ₪, וגזר על המערער 15 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר על תנאי בן 6 חודשים, שהוטל על המערער בת.פ. 13-08-28680, במצטבר למאסר בתיק זה, מאסר על תנאי, קנס בסך 60,000 ₪, והתחייבות בסך 30,000 ₪ להימנע מעבירה.

תחילה, ערעור המערער כוון נגד הכרעת הדין וגזר הדין, במהלך הדיון בערעור צמצם המערער את ערעורו לגזר הדין בלבד. בהקשר זה נטען כי העונש שהוטל על המערער חמור, בהתחשב בפרק הזמן שעבר מאז ביצוע העבירות ובהתחשב בתקופה הארוכה שהתיק התברר בבית המשפט קמא. עוד נטען לגילו של המערער - 71, ולמצבו הרפואי והכלכלי, ובית המשפט התבקש לקבל את הערעור ולהעמיד את עונש המאסר של המערער על 9 חודשים בעבודות שירות.

התביעה הסכימה בפתח הדיון לבטל את הפעלת המאסר על תנאי שנעשתה בבית המשפט קמא. באשר לעונש המאסר שנגזר על המערער על העבירות עצמן, טענה, כי קביעת עונשו של המערער על ידי בית המשפט קמא בתחתית המתחם, היתה שגויה, והגם שהתיק התנהל בבית המשפט על פני שנים ארוכות ונתון זה מאפשר הקלה מסוימת בעונשו של המערער, הרי שבסופו של דבר העונש שהוטל על המערער משקף גם את המרכיב של חלוף הזמן.

עינינו בכל החומרים הנוגעים לענין ושמענו את טיעוני הצדדים ובאנו למסקנה שיש לקבל את הערעור.

חשיבות הדיווח של הנישומים השונים לשלטונות המס, ברורה מאליה. הדיווח העצמי הוא מרכיב מרכזי בתהליך שומת המס וגבייתו. הימנעות ממנו מקשה על המדינה לגבות מס אמת, מאפשרת התחמקות מתשלום מס, ופוגעת בשוויוניות בחלוקת נטל המס. הפיתוי הכרוך בעבירה רב, שכן, אי הדיווח עשוי לחסוך לנישום הוצאה כספית, העבירה אינה כרוכה בקושי מעשי, והסיכוי להיתפס ולשלם מחיר איננו מאוד גבוה. צירוף הנתונים מחייב הטלת ענישה משמעותית, שיהיה בה להלום את חומרת העבירה ונזקיה, ולהרתיע את היחיד ואת הציבור.

מדיניות הענישה בעבירות אלה הינה של החמרה, והלכה למעשה בתי המשפט גוזרים עונשי מאסר על עבירות אלה.

מעשי המערער כשלעצמם, מצדיקים את העונש של 15 חודשי מאסר בפועל שנקבע למערער. ובנסיבות רגילות לא היה מקום להתערב בעונש.

ואולם, חלוף הזמן הרב מאז הגשת כתב האישום ועד לסיום המשפט, מצדיק בעינינו הקלה מסוימת בעונשו של המערער. כתב האישום הוגש בחודש אפריל 2008. גזר הדין ניתן בחודש ינואר 2019.

קביעת בית המשפט קמא כי חלוף הזמן במקרה זה נעוץ בהתנהלות המערער, אינה משקפת את המציאות. עם כל הצער, האמת היא שחלוף הזמן הרב נזקף בעיקר להתנהלותו של בית המשפט.

פעם אחר פעם אנו נתקלים בתופעה המטרידה שהטיפול בתיקי עבירות המס בבית המשפט, אורך שנים ארוכות. בדרך כלל תיקים אלה אינם מורכבים במיוחד ומספר העדים שצריכים לשמוע במסגרתם אינו גדול, ובכל זאת לא פעם פרקי הזמן החולפים עד לסיום התיק בערכאה הראשונה ארוכים מדי.

תיק זה, כפי שניתן לראות, הסתיים בערכאה הראשונה כ-11 שנים לאחר הגשת כתב האישום לבית- המשפט. פרק זמן מוגזם ביותר שאיננו מוצדק בשום פנים ואופן. אמנם חלק מהדחיות היו לבקשת המערער, אך גם באותם מקרים הדחיות שבית המשפט נתן היו של חודשים רבים, ובסופו של דבר יש לזכור כי האחריות לניהול המשפט בקצב ראוי מוטלת על בית המשפט.

לוחות זמנים שכאלה פוגעים באמון הציבור במערכת המשפט ובאפקטיביות של ההליך הפלילי, וגורמים נזק לציבור ולנאשמים הנאלצים לחיות במשך שנים באי הוודאות בצל ההליך המתנהל נגדם.

במצב המשפטי הקיים, הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה אינו משפיע על מתחם העונש ההולם, אלא רק על העונש הראוי בתוך המתחם, באופן שאינו משקף כראוי את המשקל המתאים שיש לתת לנתון זה, וגם מבחינה זו מציאות זו מזיקה.

בענייננו, המערער ביצע את העבירות בהיותו בן "חמישים ומשהו" וגזר דינו ניתן בהיותו בן "שבעים ומשהו". במהלך תקופה ארוכה זו חלים מטבע הדברים שינויים בתחומי החיים השונים, והריחוק הרב מביצוע העבירה מקשה את ההצדקות העיקריות לענישה משמעותית.

נוכח כל האמור אנו מעמידים את עונש המאסר של המערער על 12 חודשי מאסר בפועל, ובהסכמת התביעה אנו מבטלים את החלטת בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי שהוטל על המערער בת.פ. 28680-08-13, כך שעל

המערער לשאת מאסר באורך של 12 חודשים.

יתר רכיבי הענישה שנקבעו למערער בבית המשפט קמא, יעמדו על כנם.

על המערער להתייצב לנשיאת מאסרו ביום 3/11/19 בשעה 08:00 בכלא "דקל" במתחם בתי הכלא בבאר-שבע או בכלא אחר, בהתאם להוראת שב"ס.

מוצא בזה צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד המערער. הצו יעמוד בתוקפו עד להתייצבות המערער לנשיאת מאסרו. רשמנו בפנינו את הצהרת המערער כי אין ברשותו דרכון כלשהו.

ניתן והודע היום כ"ה אלול תשע"ט, 25/09/2019 במעמד הנוכחים.